

Секція 3

ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Балла Інна

*к.е.н., асистент кафедри,
Подільський державний аграрно-технічний університет*

Вольська Ангелія

*к.е.н., доцент, доцент кафедри,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський, Україна*

ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

В умовах розвитку конкурентоспроможного ринкового середовища України важливого значення набуває підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання. Сьогодні успішна робота підприємства залежить, головним чином, від якісного менеджменту та правильної організації внутрішньогосподарського контролю.

Внутрішньогосподарський контроль є складовою частиною ринкового механізму, одним із прийомів перевірки виконання прийнятих рішень, найважливішою функцією управління економікою [1].

У системі управління внутрішньогосподарський контроль є не надзвичайним заходом, а невід'ємною частиною управління, тому що не можна здійснювати управління без систематичного контролю за матеріальними цінностями і грошовими коштами, їх раціональним використанням, операціями і процесами, які пов'язані з виробництвом і реалізацією продукції та сировини [2].

Цілями організації системи внутрішньогосподарського контролю на підприємстві, за умови узгодженості із системою бухгалтерського обліку, є:

– виконання упорядкованої й ефективної діяльності підприємства;

- досконале забезпечення ефективного дотримання розподілу відповідальності кожного працівника підприємства;
- виконання забезпечення належних умов зберігання майна підприємства;
- своєчасне дослідження та виявлення недоліків діяльності підприємства [3].

Проблематика та шляхи вдосконалення внутрішньогосподарського контролю у своїх роботах розглядали такі вітчизняні вчені як: Бутинець Ф.Ф., Завгородній В.П., Кужельний М.В., Рудницький В.С., Саблук П.Т., Усач Б.Ф. та інші.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» організація внутрішньогосподарського контролю покладається на керівника підприємства.

Працівники, які зайняті управлінням виробництва, відповідно до посадових інструкцій, здійснюють систематичний поточний і оперативний контроль за діяльністю підрозділів господарюючого суб'єкта [4].

У системі внутрішньогосподарського контролю формується внутрішня інформація про діяльність підприємства, тому результати проведення внутрішньогосподарського контролю є комерційною таємницею і не підлягають розголошенню, так як вони відображають стратегічну і тактичну політику підприємства.

Однією із проблем, які існують сьогодні, є відсутність на практиці систематичного внутрішньогосподарського контролю на підприємстві, в результаті чого не можна правильно оцінити роботу як окремих працівників, так і цілих структурних підрозділів.

Результатом незадовільного стану внутрішньогосподарського контролю є численні зловживання та порушення фінансово-господарської діяльності підприємства.

Виходячи з цього, система внутрішньогосподарського контролю повинна стати частиною діяльності підприємства, інакше виникає можливість того, що дана система буде або дуже витратною, або неефективною [5].

Наступною проблемою внутрішньогосподарського контролю є те, що методичні прийоми його здійснення практично від-

сутні. Відповідно він проводиться, виходячи з досвіду фахівців, які його здійснюють, і, фактично, уже після здійснення операцій – у період надходження документів до бухгалтерії підприємства.

З метою покращення функцій внутрішньогосподарського контролю та його подальшого удосконалення, доцільним є використання на робочих місцях комп'ютерної техніки.

Застосування спеціальних інформаційних баз і комп'ютерних систем в процесі діяльності підприємства полегшує роботу фахівців та сприяє більш точним її результатам, на відміну від ручного способу перевірки документів. Також комп'ютерні дані сприятимуть швидкому доступу до тієї чи іншої інформації керівника підприємства та працівників його структурних підрозділів.

Отже, важливою умовою ефективного та раціонального управління фінансовими та матеріальними ресурсами підприємства сьогодні є створення відповідних взаємоузгоджених систем внутрішньогосподарського контролю та бухгалтерського обліку, а грамотне використання внутрішньогосподарського контролю на підприємствах різних форм власності дасть змогу вберегти їх від можливих ризиків.

Список використаних джерел

1. Бутинець Ф.Ф. Контроль і ревізія. Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф.Ф. Бутинець, Н.Г. Виговська, Н.М. Малюга, Н.І. Петренко / За ред. проф. Ф.Ф. Бутиця. – 3-є вид., доп. і перероб. – Житомир : ПП «Рута», 2002. – 544 с.
2. Суть внутрішньогосподарського контролю, його види [Електронний ресурс]. – URL : http://studopedia.ru/18_13126_sutnistvnutrishnogospodarskogo-kontrolyu-yogo-vidi.html (дата звернення 29.08.2017 р.).
3. Андросова О.Ф. Порівняння внутрішнього аудиту та внутрішньогосподарського контролю [Електронний ресурс] / О.Ф. Андросова, Т.П. Тіхомірова. – URL : <http://intkonf.org/kand-ekon-nauk-androsova-of-tihomirova-tp-porivnyannya-vnutrishnogo-audituta-vnutrishnogospo-darskogo-kontrolyu/> (дата звернення 29.08.2017 р.).
4. Організація внутрішньогосподарського контролю на підприємстві [Електронний ресурс]. – URL : http://studopedia.su/10_789_tema-

organizatsiya-vnutrishnogospodarskogo-kontrolyu-na-pidpriyemstvi.html (дата звернення 29.08.2017 р.).

5. Рагуліна І.І. Необхідність внутрішнього контролю в сільськогосподарських підприємствах / І.І. Рагуліна, М.М. Рагуліна, І.Т. Новіков // Вісник Харківського НАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія «Економічні науки». – 2012. – № 5. – С. 20-25.

Борковська Валентина

*к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський, Україна*

ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ САНАЦІЇ

За останні роки незалежності виникає гостра необхідність оздоровлення фінансової системи України, яка головним чином має бути досягнена за умови санації базової ланки економіки – вітчизняних підприємств.

За результатами аналізу фінансової та податкової звітності м'ясопереробних підприємств Хмельницької області, зокрема ТзОВ «Шепетівський м'ясокомбінат», ТзОВ «Проскурів-Агро», ТзОВ «Кам'янець-Подільський птахокмбінат», ТзОВ «Кам'янець-Подільський м'ясокомбінат», ТзОВ «Деметра» та інших суб'єктів підприємницької діяльності (фізичних осіб підприємців) за період з 2000 по 2017 р. р. встановлено, що більшість із наведених товариств або повністю припинили поточну діяльність або суттєво скоротили обсяги виробництва.

Це пояснюється, в першу чергу, скороченням обсягів вирощування продукції тваринництва, зокрема великої рогатої худоби із одночасним зростанням імпорту з країн близького зарубіжжя (переважно Республіки Польща) низької якості, проте дешевої м'ясної сировини, яка на перших порах знижувала собівартість переробки м'ясопродукції, але в наступному призвела до дефіциту ритмічних поставок власної продукції галузі тваринництва вітчизняного сільськогосподарського товаровиробника.